

Prædiken 4. søndag efter trinitatis

v/ Beth Marie Larsen Hagemann

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus:

Korsvar:

Jesus sagde: »I har hørt, at der er sagt: ›Du skal elske din næste og hade din fjende.‹ Men jeg siger jer: Elsk jeres fjender og bed for dem, der forfølger jer, for at I må være jeres himmelske faders børn; for han lader sin sol stå op over onde og gode og lader det regne over retfærdige og uretfærdige. Hvis I kun elsker dem, der elsker jer, hvad løn kan I så vente? Det gør tolderne også. Og hvis I kun hilser på jeres brødre, hvad særligt gør I så? Det gør hedningerne også. Så vær da fuldkomne, som jeres himmelske fader er fuldkommen!«

Amen

Dagens evangelium er hentet fra den lange tale Matthæus refererer i sit evangelium, og som vi kalder Bjergprædikenen. Igen, - som med Moses, har Gud bøjet sig mod jorden. Der er noget han vil sige os, - der er noget han vil tilføje, - historien er ikke slut med Moses. I har hørt, at der er sagt, siger Jesus, men jeg siger Jer - hér er tale om en rettelse!

Vor Herre Jesus Kristus sidder på et bjerg og er i gang med endnu et vældigt folkeopdragelsesprojekt. Vi hører ikke noget om, på hvilket bjerg han sidder, - det er også underordnet, det vigtige er at han sidder på et bjerg, ligesom Moses gjorde det, - og ligesom Moseloven fra Sinaibjerget var et udtryk for Guds vilje med sit folk, så er det meningen, at vi nu skal se Bjergprædikenen som et udtryk for Guds vilje med os, - denne gang ikke bare rettet imod en lille udvalgt folkestamme, men rettet imod enhver af os, på tværs af alle nationale og folkelige skel.

Nok er vi forskellige, - men vi er fælles om at have navn af kristne; fælles om at sidde hér og lytte, og fælles om gerne at ville forsøge at forstå og opfylde nogle af de ting Jesus konfronterer os med, - fordi vi har tillid til, at de indeholder noget, der er vigtigt for vores fælles liv og vores fælles fremtid.

Og så sprænger bomben: Jeg siger Jer: Elsk jeres fjender, siger Jesus. Hvad er nu det?

Nu er det ikke længere nok at elske sin næste.

Nu skal vi også elske fjenden! Jesus udvider hér begrebet om næstekærlighed til også at omfatte andre end dem vi naturligt hører sammen med, - de udstødte inddrages, - dem ingen kan li', - dem udenfor, - de anderledes, fjenderne, - nu hører pludselig alle mennesker med. Hvordan skal vi kunne rumme det, - det er jo ren utopi?

Er det en ny lov, som Jesus kræver opfyldt af sine disciple, får vi hér udleveret endnu en målestok, som vi kan måle vores utilstrækkelighed med? At elske min fjende? - sådan rigtig elske? Kan man forlange det af nogen? Vi må gå ud fra, at Jesus mente det alvorligt. At det er hans vilje, selvom kravet forekommer os helt umuligt!

Enten er det gået frygteligt meget tilbage for os siden dengang mht. til det at elske, eller også er hér tale om et helt andet kærlighedsbegreb, end det vi kender til idag.

Hér drejer det sig vist om det sidste!

Når vi taler om fjendekærlighed, så forbinder vi den straks med en kærlighedsfølelse, - vi kan ikke meget andet med vores romantiske kærlighedsforståelse i bagagen, - men den er Bibelen ganske fremmed overfor. Hér er det ikke en følelse, der er det afgørende.

Hér er tale om i handling at aktivere kærlighed til fjenden. Bed for din fjende og forfølger siger Jesus, og ikke kun for dine venner, - for det gør jo enhver, hils ikke kun på dine venner siger han, men hils også på den fremmede og din fjende.

Når man hilser på nogen, sådan som jeg også gør det fra Alteret, når jeg vender mig om og siger "Herren være med Jer", - så kan I høre at der ikke kun er tale om en hilsen, men også om en velsignelse. "Herren være med Jer!"

Vi skal ikke nøjes med at hilse på vores fæller, men lade vores gode ønsker følge alle og enhver. Og det er ikke noget vi skal gøre for at opnå nogen belønning i himlen eller sådan noget.

Nej, - vi skal gøre det, fordi vi pludselig forstår, hvad det er for en virkelighed, vi sættes ind i, når vi sidder og lytter ved Jesu fødder. Det er en virkelighed der fortæller os, at vi er vor himmelske fars børn, - alle sammen, og at Gud har skabt os i kærlighed.

Hans planer lader sig ikke rokke, hverken af vores godhed eller af vores ondskab, og på samme måde skal vi heller ikke lade noget-for-noget tankegang og eksisterende fællesskaber sætte grænser for vores kærlighed til andre.

Når jeg møder de andre, så skal jeg forvente, ja, umiddelbart forudsætte, at der også er kærlighed i deres hjerter. Ikke på den måde, at jeg straks skal kunne tvinge den andens kærlighed frem som bevis, - men fordi jeg ved, at Gud fra begyndelsen nedlagde kærligheden i menneskers hjerte.

Det kunne han jo netop gøre, fordi han selv er kærlighedens dybeste grund. Forudsætter man sådan en kærlighed hos de andre, så ser man dem, - ikke mere som fjender, men som Guds børn. Med andre ord: vi er alle Guds børn. Da kan man respektere sin modstander og tro på, at også hans opfattelse er et udtryk for kærlighed og ønsket om at skabe en fælles fremtid.

Da åbner man for livets mangfoldige muligheder i stedet for at rive ned og skabe grobund for alverdens vrede og ondskab. Man kan sige at ved at elske sin fjende, er man oppe på Guds niveau.

Er det for naivt? Risikerer man ikke at blive taget gevaldigt ved næsen? Jo, det gør man, men man kan blive snydt på to måder:

Man kan blive snydt ved at tro godt om mennesker, og så blive skuffet. Eller man kan snyde sig et helt liv igennem ved ikke at ville tro på det gode, når det er der; aldrig tro på godheden og aldrig stole på kærligheden, - hvilket bedrag er det værste af de to?

Hér taler Jesus til os, fordi han stoler på at kærligheden er forsvarligt plantet i vores hjerter, og han ønsker at vække den, ved at vise os en vej ind i sit rige, - selvom det ikke er af denne verden. Han insisterer på at male et billede for vores øjne af en verden, der ikke er flået i stykker af menneskers fjendskab.

Læg mærke til, at Jesus først og fremmest peger på at elske – dvs. tænke godt om i sit hjerte og om muligt vise omsorg – og at bede for. Det første er ikke altid muligt i praksis, mens det sidste altid er det.

Når det f.eks. gælder Putin, så kan du som kristen altid bede for ham. Bede om, at han må fravælge ondskaben. Bede om, at han må se Jesus som sin Herre og Frelser og få forvandlet sit hjerte. Bede om, at Gud må sende mennesker på hans vej, som kan vise ham en anden vej end krigen. Skulle du selv have mulighed for at vise kærlighed og omsorg i praksis, så er det din opgave.

Dette gælder ikke blot i forhold til Putin, men alle på din vej. I forholdet til din næste. Som en Jesu discipel er du kaldet til at vise aktiv kærlighed og bede for din fjende.

MEN det betyder ikke, at du skal acceptere alt og anse alt fra din fjende som godt, der ikke tåler modsigelse, eller at det må blive påpeget som ondt. Du må – om muligt – forsøge at forhindre det onde, eller det som kan være til skade.

Gud er et glimrende eksempel på dette i Bibelen. Hans væsen er den store kærlighed, som er beskrevet ovenfor, men samtidig finder vi utallige eksempler på i Bibelen, at Gud griber ind over for synd, ugudelighed og ondskab. Han elsker synderen med sin kærlighed, men finder sig ikke i selve synden. Som fx i Hebræerbrevet kapitel 12 vers 5-6: *"Min søn, foragt ikke Herrens opdragelse, mist ikke modet, når du irettesættes af ham; for Herren tugter den, han elsker, han straffer hver søn, han holder af."*

På samme måde kan dit eksempel med en hundehvalp også ses. Det vil ikke være kærligt over for den, at den får lov til at gøre, hvad der er dårlig opførelse. Og du har ret i, at hvis den belønnes, så vil den blot blive ved. Derfor skal den opdrages med god kærlighed til at handle på den bedste måde.

Og sådan er heldigvis også Gud i sin opdragelse af os mennesker. Det er ikke enkelt for os at gennemskue dette.

Måske gør han hér, som digteren siger: Jeg har forsøgt at fortælle om en verden som ikke findes, netop for at den skulle findes.

Og det lykkedes for Jesus selv, at oppebærer den virkelighed til det sidste; fra korset beder han den bøn for sine forfølgere, som vi hér hører ham opfordre os til: Far, tilgiv dem, for de ved ikke, hvad de gør!

Amen.